

alba

Núm. 7 (1992)

REVISTA D'ESTUDIS COMARCALS
D'Ontinyent i la Vall d'Albaida

DOSSIER: INSTAL·LACIONS CULTURALS

HISTÒRIA - ARQUEOLOGIA - LINGÜÍSTICA - PATRIMONI ARTÍSTIC - ARXIVS I DOCUMENTS - NOTÍCIES - RESSENYES

L'Olleria: Patrimoni Històric i Artístic

Josep Lluís Cebrian i Molina

Escut de l'Olleria amb corona mural de la I República. Col.lecció particular.

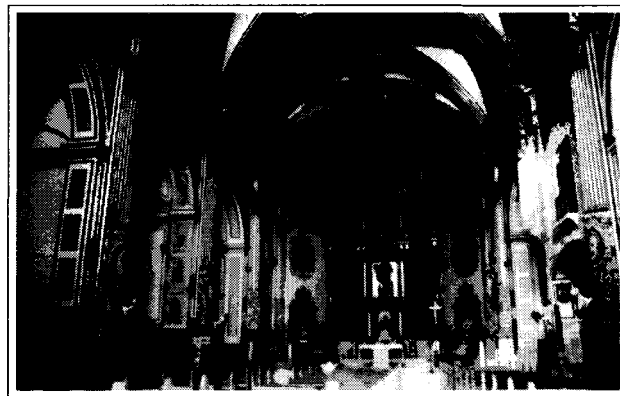
La Vall d'Albaida té un Patrimoni Històric i Artístic més ric del que podria creure's a primera vista. Potser perquè és una comarca que compta amb nombrosos nuclis de població, amb llurs esglésies parroquials i sovint ermites i convents, alguns castells, palaus senyoriais, cases de vila, edificis interessants, ximeneres industrials de rajola, plafons ceràmics de devoció popular.

A meitat de camí entre els conjunts més densos d'Ontinyent, Albaida i Bocairent i el Patrimoni més puntual dels pobles, resten unes poques poblacions que per si soles disposen cadascuna de suficient patrimoni com per fer un estudi monogràfic i publicar-lo en un llibre: Benigànim, Llutxent, l'Olleria i potser algun altre.

És precisament del Patrimoni Històric i Artístic de l'Olleria que estem realitzant un estudi que constituirà la nostra tesi de llicenciatura, dirigida pel Dr. Amadeu Serra de la Universitat de València, i que esperem tenir l'oportunitat de publicar en concloure-la en els mesos vinents.

Un dels problemes més greus que pateix el Patrimoni Artístic de les nostres viles és la manca d'una catalogació exhaustiva i d'estudis globals que donen a conèixer al públic

una riquesa cultural i artística que ben sovint roman oblidada i és víctima propensa de l'especulació, la ignorància o la desídia. O de totes tres ensems, agredint de vegades el medi que envolta els monuments, el qual és d'una importància decisiva per al manteniment d'una visió harmònica que integre sense estridències l'arquitectura popular i la històrica en el paisatge urbà. Caldria estimular també la iniciativa privada

Interior de l'església de la Magdalena

per tal de conservar i mantenir dignament les cases antigues, l'arquitectura popular i l'entorn tradicional que constitueix la imatge diferenciadora d'un poble.

Molta gent pensa que al seu poble no hi ha cap monument digne d'interès o valuós i que d'això, només hi ha a les capitals o les petites ciutats. No ens podem permetre tampoc sobrevalorar el Patrimoni local pel simple fet de tenir-lo més a mà. És per això que ens apropem al nostre Patrimoni amb l'estima dels fills de la terra, però amb un mètode sistemàtic, rigorós, crític i científic.

Cal investigar i estudiar el Patrimoni per tal de donar-lo a conèixer i que tothom el valore i ajude a conservar-lo, puix que constitueix el llegat material i cultural dels nostres avantpassats i l'hem de transmetre a les generacions futures el més íntegre possible.

No s'han de perdre de vista tampoc les possibles iniciatives turístiques que es poden dur a terme, com per exemple, el vell projecte de MUSEU DEL VIDRE que existeix ja en forma embrionària al Convent dels Caputxins i que podria tenir un gran interès de cara a nombroses visites escolars i ampliar la difusió d'aquesta indústria representativa de l'Olleria. Caldria doncs il·lusionar les institucions, les indústries, la gent del poble, en un projecte comú per tal d'aconseguir unes instal·lacions dignes per arregar peces, objectes i utensilis relacionats amb el món del vidre que ompliren les exposicions.

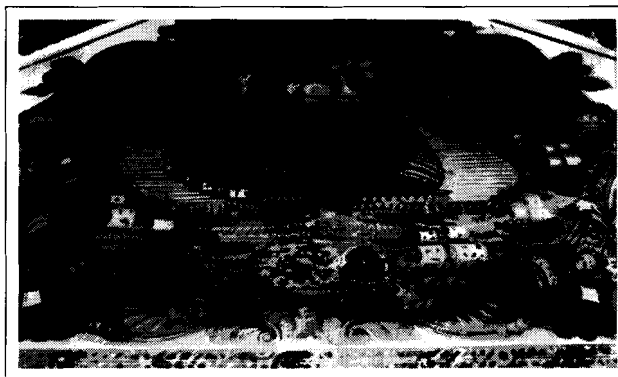
D'altres iniciatives que es podrien considerar serien l'establiment d'una escola-taller dedicada als oficis tradicional i la restauració o fer camps de treball a l'estiu dedicats a excavacions arqueològiques i la restauració i millora de paratges i entorns naturals.

Val la pena de detenir-se a l'Olleria només per contemplar la magnífica portada renaixentista de l'església parroquial de Santa Maria Magdalena, una església gòtica revestida de barroc, i també, per veure d'altres moltes coses que romanen gairebé desconegudes i inèdites: l'església de l'Oreto amb la tradicional imatge de la patrona, pintures murals molt interessants en algunes capelles i a la sagristia (en perill per la humitat), sòcols ceràmics, esgrafiats i una escala doble al rerasagrari...; el convent de les Agustines; el convent dels Caputxins al bell mig d'un paratge tradicional en la devoció popular (Calvari, romeria de la Pastoreta); la Casa de la Vila i la làpida romana; l'antic Almodí, avui Teatre Cervantes; l'antic Trinquet encara en ús; les ermites en ruïnes de Sant Cristòfol als Casals i de Sant Joan dels Vint-i-cinc; carrers com Sant Cristòfol, Sant Roc, Sant Antoni, Budeu i els voltants, la plaça del Ravalet i els casals senyorials...

Acompanyem unes imatges que anticipen diversos aspectes que formen part de l'estudi que s'està realitzant.

Gàrgola del campanar de la Magdalena

La Mare de Déu de l'Oreto sobre una batalla naval. Pintura al fresc de l'antiga església conventual dels dominics

Fragment d'escudella medieval (s. XV), que representa una au; trobat al terme. Col·lecció particular

Escut nobiliari de la Casa Santonja.